Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

NAM THỨ MƯỜI BỐN. — SỐ THỨ 2683 — NGÀY CHỦ-NHẬT 23 FÉVRIER 1926

DÉPOT LÉGAL — EXTRÊME SUPÉRIEURE AU TONKIN

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

DÉPOT LÉGAL INDOCHINE N°4715

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

	Hanoi, by boy in the streets and by the newsmen	Tonkin, by mail	Annam, Cochinchine and Cambodge	Foreign countries
Một năm.	6 $ 00	6 $ 00	6 $ 30	6 $ 30	6 $ 60	12 $ 00
Các làng và Các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng.	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00
Ba tháng.	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00
Một tháng.	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres testinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur: P. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant: NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique: TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

ANNONCES
Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.
Une seule insertion. . . . 0,20 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0 $ 15 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1 $ 50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Cái hại nha-phiến ở nước ta bây giờ

Ở xã-hội ta bây giờ, có một cái hại rất là gớm ghê, lan ra rất là rộng, gieo độc rất là sâu, phá hại trong nước chẳng thua gì bệnh thời khí và dòng nước lụt, ai đã mắc vào, thì không những là tổn tiền bạc, mất thì giờ, mà khí lực lại mòn yếu, chí khí lại đồi-đường, thật là một cái bướu thịt ở trong gia-đình, và một loài ăn bám ở trong xã-hội. Đó là cái hại nha phiến, ai lại chẳng biết, xưa nay cũng đã nhiều người bàn nói đến, tưởng không cần phải kể lắm ra làm gì, cho nhàm tai độc-giả. Nay ta chỉ nên xét xem cái hại thuốc phiện ở nước ta, vì đâu mà sinh ra, vì cớ gì mà thêm khốc-liệt, trước thì trông mong vào cái lòng cương-quyết của đồng-bào, đừng vì ham vui mà mua lấy cái hại lấy giới, sau là trông mong vào cái quyền pháp của chính phủ, tìm cách trừ hại cho quốc-nhân, thật là một điều nguyện-vọng chung của người Nam đương cái buổi chính-phủ muốn thực-hành cái chính-sách rộng rãi mà khai phóng cho người Nam vậy.

Sau khi thuốc phiện ở Ấn-độ truyền sang nước Tàu được ít lâu nước ta ở liền đất với nước Tàu, thuốc phiện lại từ Tàu mà truyền sang ta; xưa kia chính-trị của Nam-triều còn giản tiện, thuốc phiện cũng vẫn như là một thứ vật-sản thường ở nước ngoài đem đến, sự buôn bán cũng thông đồng, giá bán rất rẻ, người mình mới dùa nhau hút, coi là một cái thứ phong-lưu; từ ngày chính phủ bảo hộ đặt ra thuế thương-chính, đem thuốc phiện làm một thứ chuyên mại độc quyền, giá thuốc phiện cứ một ngày một đắt vọt mãi lên, giá thuốc phiện bây giờ, ví với giá thuốc phiện độ hai mươi năm về trước, thật là đến gấp bốn gấp năm. Cứ theo lẽ thường mà nói, ai chẳng tưởng rằng giá thuốc phiện càng đắt, thì số người hút chơi tất một ngày một bớt đi, số người hút chơi bớt đi, thì số người nghiện tất cũng hết đi dần dần; nào ngờ đâu ăn chơi sẵn cách phong lưu, lòng người càng dễ say đắm, trường hạ liều, cuộc đỏ bác, đầu mượn thuốc phiện cho thêm thú hào hoa, kẻ hút chơi thì nay một điếu mai một điếu, biết cái chết mà cứ xô nhau vào; người mắc rồi thì vẫn biết cái khổ đến sau lưng, (mà khổ đến suốt đời), mà vẫn không có cái nghị-lực tự mình chừa đi được. Ấy vì thế mà giá thuốc phiện càng đắt đỏ bao nhiêu, hại thuốc phiện càng khốc liệt bao nhiêu, thì số người dắm đuối lại càng nhiều thêm bấy nhiêu, thế chẳng phải là một việc rất lạ lùng, vượt hẳn ra ngoài tình lý không ai hiểu được ra làm sao. Vậy mong rằng bà con ta đương cuộc mua vui tiêu-khiển, nên nghĩ đến sự hư hại gớm ghê, không những là hại một thân mình, mà hại chung cho cả gia đình, hại lây đến cả xã-hội, chỉ có cái chí quả quyết kiêng giữ trong một lúc, mà khỏi mang cái khổ dài lâu đến suốt đời, Xin đừng cho là những lời lẩm thường trần-thủ mà quên nhãng đi, khiến cho cái hại thuốc phiện có bớt đi được dần dần, thì mới mong có ngày mở mặt mở mày ra được.

Thứ là trông mong vào quyền pháp của chính-phủ. Cái hại thuốc phiện bây giờ lan ra càng ngày càng rộng, gần thành ra một cái tai nạn chung cả loài người. Ta xem như ở nước Đức, nước Bỷ, nước Anh và nước Ý, là những nước văn minh có tiếng ở Âu châu, pháp luật của chính-phủ phòng giữ cũng rất nghiêm, trình độ của nhân dân tiến hóa cũng rất cao, thế mà số người hút cũng nhiều, thậm chí con trẻ cũng thích mà đua nhau hút, lại có nơi công nhiên mở tiệm, cho người đến hút. Duy có ở nước Pháp, sự phòng giữ các cửa bể đã cẩn thận cách trùng trị ở trong nước lại rất nghiêm, cho nên cái trào-lưu hung tợn ấy vẫn không tràn vào được. Nếu chính-phủ đem cái ý tốt pháp hay thi hành ở nước Pháp mà thi hành ở cõi Đông-pháp này, thì lo gì cái bệnh lưu truyền ở nước Nam mấy trăm năm, đã làm cho tiền của ngày thêm hao hụt, nòi giống ngày thêm yếu hèn, chí khí ngày thêm đồi bại, chẳng có bài thuốc đối bệnh mà bớt đi được dần dần.

Đã đành rằng nha phiến là một thứ thuế rất to ở trong ngạch thuế thương-chính, thuốc phiện tiêu thụ càng nhiều, thì ngạch thuế lại càng to, có lẽ nào chính phủ lại chịu thua thiệt mà ngăn cấm người hút. Nhưng ta lại phải biết rằng bây giờ chính-phủ đã đem lòng nhân-ái bác ái, mà đối đãi với người Nam, nghiệm ngay như việc cho người Nam cũng được bổ vào ngạch người Pháp đã có nghị án mới đây, cũng là trường luật tế mở ra sau này, cho người Nam có bằng trung-học bản-xứ, cũng được học được thi để lấy bằng luật khoa cử-nhân, thì biết cái lòng rộng rãi của chính-phủ, người Nam người Pháp không phân biệt lẫn như xưa. Có lẽ nào cái pháp-luật hay thi-hành ở nước Pháp để phòng hại cho người Pháp, chính-phủ lại tiếc mà không thi-hành ở Đông-pháp để phòng hại cho người Nam, khiến cho người Nam như là một đứa trẻ khờ dại, vì không có thầy nghiêm cha dữ ngăn cấm trừng trị, đưa nhau mắc vào cái bệnh tán thân vong gia kịch liệt đến như thế, chẳng phải là một việc rất đáng thương tiếc và đáng phàn nàn lắm du! Còn đến như ngạch thuế-sở Thương-chính, chính-phủ tất cũng vui lòng hi sinh đi, vì thuế thuốc phiện đánh càng nặng, thì giá thuốc phiện bán càng cao, rút cục lại thì vẫn là người hút phải giả, cái số tiền bán thuốc phiện bằng năm sở Thương chính thu được, cũng vẫn người trong nước chịu cả, mà lại thêm cái số tiền ngoại tiết mua nha-phiến ở ngoài đem vào, chẳng thiệt lắm du? Vả lại ở nước Pháp không vì lợi mà cho thuốc phiện nhập cảng ở Đông pháp hả lại vì lợi mà cho thuốc phiện nhập cảng hay sao? Nếu chính-phủ Đông-pháp thật lòng khai hóa cho người Nam, thì những sự hại to cho nhân dân như thế, tất cũng trù liệu đến mà trừ bỏ đi dần dần vậy

H. T. B.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 25 Février 1926

Một cuộc hội-nghị quốc-tế ở Paris

Hội-đồng tổ-chức cuộc hội-nghị quốc-tế về việc di-dân đã họp ở Paris. Các đại-biểu Anh, Pháp, và Bỷ được cử soạn một tờ trình về thể-lệ di dân, về việc xét và mộ nhân-công, việc ấn định tiền công, và về cơ hội lao-động.

Hoàng-thái-tử nước Lỗ ở Pháp

Hoàng-thái-tử Carot nước Lỗ-mã-ni tới Paris ngày hôm qua. Các báo hồi chuyện, hoàng thái-tử không chịu nói sang Pháp để làm gì, và lưu lại ở Pháp bao lâu.

Tại nguyên-lão nghị-viện Pháp

Tại nguyên-lão nghị-viện đã bàn xong cải chương-trình tài chánh. Nguyên-lão nghị-viện bỏ 280 về đối với 20 về phản-kháng một khoản xin đem bản dự-án giao cho hội-đồng tài-chánh xét lại. Trong khi bàn về kinh tế, M. Doumer có diễn-thuyết nói rằng nguyên-lão nghị-viện có quyền ưng-chuẩn cái khoản của thứ-dân nghị-viện không ưng, nhưng dù tòn nội-các để trình nguyên-lão nghị-viện, Hội-đồng của nguyên-lão nghị-viện coi về việc quan thuế đồng thanh phản kháng khoản thuế về hàng bông xuất cảng.

Tại thứ-dân nghị-viện Pháp

Tại hội-đồng tài-chánh của thứ dân nghị-viện, M. Malvy có trình bày về công-việc ông điều-đình tại nguyên tão nghị-viện. Để điều-hòa cái ý kiến của hai nghị-viện. Các ông Vincent Auriol, Valère Blum, và Renaudel có đề xướng nhiều khoản, nhưng cái khoản kỳ đều bị phản-kháng cả. Sau cùng hội-đồng bỏ về tín nhiệm ông chánh hội-đồng tài-chánh, và ông tiên thêm ủy viên.

Chánh-đoàn xã-hội định rằng khi nào cải chương-trình tài chánh ở nguyên-lão nghị-viện gửi về, thì chánh đoàn quyết nghị để trình thứ-dân nghị-viện một cái bản phản kháng.

Nước Nga với nước Pháp

Cuộc hội-nghị Pháp Nga đã khai nghị ngày hôm nay. M. Herriot có nói mấy lời, đoạn đến M. De Monzie đọc bài diễn văn khai nghị. M. Rakowski có đáp lại. Cuộc điều-đình chắc là lâu mới xong. Về cái vấn đề trái khoản, hai bên tương phản với nhau. Nước Nga thì yêu cầu nước Pháp có nhận lời cho nước Nga vay tiền, rồi nước Nga mới nhận các số tiền nợ cũ. Nước Pháp thì yêu cầu nước Nga phải nhận các số tiền nợ cũ, rồi nước Pháp mới hứa cho vay tiền. Hội-đồng có đặt bốn ban: Ban luật-pháp, ban kinh-tế, ban tài-chính và ban chính trị. M. De Monzie được cử làm chủ-tọa cuộc nội-nghị.

Việc nước Trung-hoa

Các đường hỏa xa bị đình cả. Coi còn có đường từ Bắc-kinh đến Tiên-tân là đi được thôi. Thư tín Âu-châu phải gửi đường thủy. Chuyến xe hỏa Kinh-Hán mới rồi tới chậm mất 60 giờ.

Ở Hà-nam có xảy ra việc cách-mệnh do Ngô bội-Phu xui giục nên. Thôn dân đánh giết Quốc dân quân. Họ dùng các cách của quyền phù thủy xưa mà mộ đồ-đảng. Họ dùng những cách giả mạo, để làm cho sông cứng tin rằng không sao chết được. Quốc-dân quân bắt các tướng, hành hình rồi lấy độc-dược, rồi đem xử tử ở Thành-chân.

Quân của tướng Lý-sinh-Lâm, và quốc dân quân vẫn đình nhau ở đường từ Thiên-tân đến Bố-khẩu.

Ở mặt Nhiệt-hà, quân Phụng thiên và quân Quốc-dân đánh nhau ở Châu-dương ngày 24 février.

Quân Phụng-thiên đi đường bể đã tới Tần-hoàng-đảo, là nơi có quân của Phùng-ngọc-Tường đóng. Quân Phụng-thiên định đánh Lan-châu.

Tình thế tòa nội các Bắc-kinh rất là nguy-ngập.

Việc nước Nhật bản

Chính-phủ Nhật-bản muốn rằng hễ tình Bắc kinh có yên không việc gì, thì cuộc hội-nghị ở Trung-hoa rồi cứ họp. Chánh phủ Nhật-bản cũng ưng bắt đầu từ 1er Avril này thì tha ngay số thuế phụ tạm thời 2 1/2 % về hàng hóa thương, và 1/2 xa phần, như lời nước Trung-hoa thỉnh cầu.

Thổ-dân nghị-viện bỏ không chuẩn số chi-thu, nhưng có sửa đổi một đại khoản.

Ở Yokohama có 10 người mắc bệnh dịch hạch.

Việc chiến tranh ở Syrie

Ở miền Rachaya, quân Pháp chiếm được 3 xã.

(Indopacifi)

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Tôi là Đ. q. H làm thư-ký xã N.C. tổng C.B. tỉnh Hà-nam có lời đến nhờ quí-báo làm ơn giải đáp cho dân chúng tôi một việc như sau này:

Vẫn dân chúng tôi xưa nay có hai xứ rượng công để quan cấp cho dân dùng, lưu truyền đời nọ qua đời kia. Nay hai xứ rượng công ấy dân ở cùng tôi thấy nhà Chung.... chiếm mất mà cày cấy đã 30, 40 năm nay, một đôi khi dân chúng tôi đến xin nhà Chung giả cho dân chúng tôi quan cấp, nếu có tự khế gì thì dân chúng tôi xin chuộc, nhưng nhà Chung không nghe.

Hiện năm Duy-tân thứ 7, dân đã có đơn kêu ở tòa án Nam-định rồi, bởi bấy giờ nhà Chung không chịu xuất trình giấy má gì, và xin quan tòa hoãn lại, nói rằng về văn-tự gửi về Tây, cho nên tòa án chưa xét xử ra sao cả.

Vả lại dân chúng tôi còn giữ được bạ chính Gia-long để chứng nhận hai xứ rượng ấy là của công dân, thế mà nhà Chung cứ chiếm giữ mãi, như thế tình dân thiệt hại lắm, nên dân chúng tôi đến xin quí-báo chỉ-bảo những điều sau này cho dân:

1 Khi dân muốn kêu lấy hai xứ rượng công ấy có thể được hay không?

2 Phải kêu ở tòa án nào?

3 Có phải xin phép quan công-sứ bản tỉnh không?

LỜI ĐÁP. — Việc hỏi trên ấy phải chiếu theo dụ-chỉ năm Gia long thứ 2 và dụ-chỉ năm Thành-thái thứ 6 mà xử trí. Hai dụ-chỉ ấy như sau này:

Dụ chỉ Gia-long: « Phàm các công điền thổ thì không được bán cầm, không được cho thuê. Nếu có việc gì khẩn cấp vì ích chung thì được phép cho thuê để lấy tiền, nhưng không được cho thuê quá hạn 3 năm. Hết hạn ấy thì tiền gốc và tiền lãi phải trả hết và ruộng đất lại phải giao giả làng để quan cấp cho dân theo như lệ thường. Nếu hết hạn 3 năm mà người trái-chủ không chịu hoàn giả ruộng đất thì người cho thuê lần trái chủ đều phải phạt theo như luật đã định và ruộng đất cho thuê ấy sẽ giao trả lại cho làng.....»

Dụ chỉ ngày 15 tháng ba năm Thành-thái thứ sáu:

« Phàm các làng và các thôn có việc gì khẩn cấp và ích chung mà muốn đem cầm công-điền, công-thổ thì phải theo các thể lệ đã nói trong chỉ dụ năm Gia-long thứ hai. Các công-điền công-thổ không được mua và không được bán. Trong những khi khẩn cấp, hễ có đồng dân chúng thuận thì có thể đem cầm, nhưng phải theo các chỉ-dụ đã định là không được quá 3 năm.

Hết hạn 3 năm lấy ruộng đất phải giao trả làng và phân-phát cho tất cả nhân dân, chứ không được gia thêm hạn mà cũng không được bán. Những người nào trái lệ này, nghĩa là những người đem cầm các công-điền công-thổ và những người bỏ tiền ra mà cầm, đều phải phạt cả và số tiền cầm ấy sẽ bị tịch-ký làm của Nhà nước. »

Cứ như hai đạo chỉ dụ trên ấy thì Nhà chung mua các công-điền của dân sao cho hợp lệ được?

Việc ấy phải kiện đến các tòa Hanoi tại tòa án Tây ở Nam-định, vì nhà chung Hà-nam thuộc về Hanoi.

Nhưng trước hết phải xin phép quan công-sứ Phủ-lý mới được, vì theo như điều thứ 3 trong nghị-định ngày 8 mars 1906, thì làng nào không xin phép quan Công-sứ tỉnh thì không được kiện.

MỘT VIỆC TÌ-MÌ KHÁC THƯỜNG

Thiên-hạ lắm người cũng có cái tính chịu khó khác thường. Đại-khái như một người dùng bút chép hết được một bài quốc-ca *Marseillaise* ở mặt sau một cái tem gửi thư, một người thợ khắc khéo được hết cụ thánh-tích ở vỏ một hột noisette.

Nhưng lại người ấy cũng nhiều người khác nữa, dễ cũng chưa ai chịu khó bằng một người tù-nhân ở đảo thủ xanh đỏ thêu đầy một cái vỏ trứng, tính ra số thấy đến một nghìn mũi, hai nghìn mũi kim.

CÁI NẠN LY-DỊ Ở NƯỚC ANH

Tòa án ly dị ở Londres, trong kỳ hội-đồng thứ tư về năm 1925, họp ngày 12 Octobre năm ấy, xử cả thảy 3.00 việc ly-dị.

Trong ba kỳ hội-đồng về đầu năm ấy, tòa án xử cả thảy 1.889 việc.

Mấy số trên này kể đã là to, nhưng xét ra lại còn ít hơn mấy năm sau cuộc đại chiến tranh.

Trong năm 1920, tòa án họp ba kỳ, xử cả thảy 7.427 việc.

Xuân thủ đàm ân

(Tiếp theo)

Các viên hương-hội và tổng-lý ở tên sau này đều được thưởng hàm về dịp xuân-thủ năm nay.

THÀNH-PHỐ HAIPHONG

Chánh cứu-phẩm văn giai (9-1)

M. Ng-thừ-Long, thiện-hộ tại Haiphong.

Tùng cứu phẩm văn giai (9-2)

MM. Lê-văn-Năng, thiện-hộ làng An-biên, thuộc thành-phố Haiphong; Đinh-phùng-Lương tức Dương, làm việc sở tư quản làng Gối mỹ, huyện Hương sơn, tỉnh Hà-tĩnh (Trung-kỳ); Quản-văn-Năng tức Long, làm việc sở tư, quản làng Xuân-cầu (Bắc ninh); Dương-văn-Tinh, quản làng Du hàng, huyện Hải-an, tỉnh Kiến an.

TỈNH HÒA-BÌNH

Hàn-lâm viện cung phụng 9-1)

M. Quách-Hàm, phó trí-châu Lạc-sơn.

Chánh cứu phẩm văn giai (9-1)

MM Hà-công-Tân phó trí-châu Mai; Quách-đình-Ấu, chánh-tổng Bàng-lê, châu Lương-sơn; Quách-Can, lý-trưởng Téo-trang, tổng Lạc đạo, châu Lạc-sơn.

Tùng bát-phẩm văn giai (8-2)

MM. Quách Sang, chánh-tổng Lạc-thành, quản làng Vụ bản, châu Lạc-sơn; Quách-hữu-Nguyên, lý-trưởng Đào-lang, tổng Bàng-lê, châu Lương-sơn.

TỈNH HÀ-NAM

Hàn lâm viện điển bạ (8-2)

M Phạm quang Sinh, thủ-quĩ làng Yên-phụ, huyện Thanh-liêm.

Chánh bát phẩm văn giai (8-1)

M. Ng-v-Mân, nghị-viên tại Hà nam.

Chánh cứu phẩm văn giai (9-1)

MM. Bạch-trung-Khải, chánh hội Lạc-trang, huyện Kim-bảng; Ng-đình-Nguyên, chánh-tổng Mễ-trang, huyện Thanh-liêm; Quách tất-Tiến, chánh-tổng Yên-ngữ, canh Lạc-thủy; Bùi-mạnh-Hợp, Trần-thất-Liên, nghị-viên tại Hà-nam.

Tùng cứu-phẩm văn giai (9-2)

MM. Bà văn-Cát, lý-trưởng Chiêm-hóa, châu Lạc-thủy; Ng-v-Phương, trưởng Phương-tường, huyện Thanh-liêm; Lê kim-Toanh, lý-trưởng Bồ-quan, huyện Duy-tiên, Bùi-đình-Chấp, lý-trưởng Trần-châu, huyện Kim-bảng Phan-văn-Cao, lý-trưởng Vĩnh-an, phủ Lý-nhân; Lê-văn-Hanh, lý-trưởng Tự-đài, huyện Duy-tiên, Ng-đức-Chi ấ, lý-trưởng Lật-hà, huyện Duy-tiên; Ng-văn-Tín, lý-trưởng Thọ-an, phủ Lý-nhân; Đỗ-văn-Thăng, lý-trưởng Thường châu, phủ Lý nhân; Bùi-ng-văn-Đức, lý-trưởng Mỹ-xá, huyện Thanh-liêm; Ngô-xuân-Thụy, lý-trưởng Mao-chu, huyện Thanh-liêm; Ng văn-Đin, lý-trưởng Phương-đàn, huyện Kim-bảng; Nguyễn-duy-Đệu, lý-trưởng Kim bảng, huyện Kim bảng; Trần-bá-Công, lý-trưởng Phú-lão, huyện Kim-bảng; Lê-văn-Tác, lý-trưởng Ngọc-trì, huyện Thanh-liêm; Đỗ-đình-Cư, lý-trưởng Phúc-mãn, phủ Lý-nhân; Đỗ-huy-Thiệp, phó-tổng Đông-thuy, quản làng Phúc-mãn, phủ Lý nhân; Đỗ xuân-Huyên, chánh hương-hội Phú-long, huyện Thanh liêm; Phan-duy-Phương, nghị viên tại Hà-nam, quản làng Bình-trị huyện Thanh-liêm.

Tùng cứu-phẩm bổ-lộ (9-2)

M. Ng-ngọc-Ngoạn, phó lý Cổ-cai, huyện Bình-lục.

Tùng cứu phẩm đội trưởng (9-2)

MM. Ng phó-Cừu, cai cơ tại Hà nam, quản làng Cát-trì, huyện Thanh-liêm; Ng-hữu Biện, lính lệ tại huyện Duy-tiên, quản làng Đội-sơn, tổng Yên-khê; Lê-đình-Tiết, phó đội lệ tại Hà-nam, quản làng Vân-làm, huyện Kim-bảng; Cung-văn-Nhiếp, lính lệ tại

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67–74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ. Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Hà-nam, quán làng Mễ trang, huyện Thanh-liêm; Ng-v-Nguyên, lính khố-xanh từ phái tại tòa sứ Hà-nam, quán làng Bình-lục, huyện Bình-lục; Khuất-văn-Cửu, cai thợ mộc, quán làng Thanh-hiểu, huyện Phúc-thọ, Sơn-tây; Vũ-văn Phác cai thợ nề quán làng Uy-nỗ, huyện Thanh-oai, Hà đông.

(Còn nữa).

Tin sau cùng.

Cái án ông Léon Daudet

Tòa phá-án bác lời xin phá án của M. Léon Daudet, về cái án của tòa đại-hình ở quận Seine kết án ông phải 5 tháng tù giam, và tiền phạt về việc vu hãm người sắp phó Bajot.

Tàu chiến ở Saigon

Pháo-thuyền *Alerte* khởi hành ở Saigon ngày hôm nay hồi 15 giờ đi Trung-hoa.

Tại hai nghị viện nước Pháp

Nguyên-lão nghị viện vừa nhận một khoản bắt các sổ biên danh sách những người chịu thuế lợi tức, phải để ở các nhà tai-sảnh. Nguyên-lão nghị-viện sẽ đặc trái đơn *thêm-danh* và ưng thuận tất cả các khoản của hội-đồng.

Chính đoàn xã-hội cấp tiến ở hạ-viện phản kháng một khoản cải-lương về khoản thuế về tiền giá nợ.

MM. Malvy, và Lamoureux thì bàn rằng quan thuế lên 3)/ để lấy tiền bù vào số tiền thiếu.

(Indopacifi)

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	17 độ
15 giờ	19 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ	11 $ 10
nhì,	10 45
ba,	9 45
Thóc hạng nhất	8 45
Bạp nếp	5 75

Giá bạc. Kể từ ngày 27 Février 1926 giá bạc ở kho Nhà-nước định là 1$ f. 85

Thị giá quốc trái.

Ngày 25 février 1926	
3 %.	vĩnh viễn 49 f.
5 /.	1915-1916 56 f 35
Ngày 26 février 1926	
3 /.	vĩnh viễn 49 f.
5 /.	1915-1916 56 f 30

Việc bổ dụng người bản xứ vào các ngạch Tây. — Phủ Toàn quyền vừa ra nghị định như sau này: Sau khi hỏi ý-kiến Hội-đồng chính-phủ kỳ thường trực, thì quan Toàn-quyền đã ký mấy đạo nghị-định chỉ ý cho những người bản xứ được bổ dụng vào mấy ngạch Tây.

Việc hoàn cải ấy, nguyên các vị đại-biểu nước Pháp tại Đông dương hứa đã lâu, thì mục-đích là : miễn cho người bản xứ không phải nhập tịch dân Pháp mà cũng được bổ vào các công sở.

Cứ theo như pháp-luật thì một người bản xứ nhập-tịch dân Pháp có thể được bổ vào tất cả các chức công của chính-phủ Pháp tại Đông-dương mà đến cả chức cao trọng nhất là chức thủ-hiến Thuộc-địa

Thực ra thì các ngạch Pháp ở đây, hoặc trong ngạch thẩm-phán, hoặc trong ngạch cai trị, hiện đã có được một số người bản xứ nhập tịch dân Pháp rồi mà những công chức bản xứ ấy cũng có những viên chức Tây ở dưới quyền mình.

Cái lệ mà quan Toàn-quyền vừa định đây thì chỉ có một điều mới là từ nay trở đi hễ muốn được bổ dụng vào các ngạch của Chính-phủ Pháp thì chỉ phải trình các văn bằng ngang nhau là đã bắt tắt cứ phải trèo qua cái hàng rào khó khăn ấy khi đóng mà đóng nhiều lần là khép — là sự nhập tịch dân Pháp nữa, vì thế mà chỉ vẫn để rất khó khăn là vấn đề nhập tịch dân Pháp cũng chưa đó giải quyết được xong ; việc nhập tịch này phải là một phần thưởng vì làm việc lâu năm đến lúc mãn hạn mà được, chứ không nên coi như là một lệ để vào lúc các sự thi trước nữa.

Có nhiều phen đã bàn nên mở rộng đường nhập tịch dân Pháp cho người Đông-dương đã lên đến một bực học thức nào và đã có những văn bằng gì. Chính phủ Pháp có lúc lại nghĩ đến sẽ việc cho tất cả những người lễ vào hạng kỳ là tự được nhập tịch Pháp cả. Việc cải cách đã thực hành ngày nay thì giải quyết xong được cái vấn đề ấy mà cứ giữ nguyên cho việc nhập tịch cải đặc tính của nó.

Bởi vậy phải nên nhận rõ rằng trong các nghị định mới kỳ đây, kỳ ông phải là cho cả những người bản xứ không nhập-tịch dân Pháp cũng được sung bổ vào các công-chức chánh-trị hay là tư-pháp đâu. Những chỗ chức sau ấy vẫn phải để dành riêng cho những người công-dân Pháp (citoyens Français).

Người bản-xứ nào muốn bổ dụng vào các ngạch hành chính hay tư pháp thì xin vào ngạch hành chính và tư pháp của người bản xứ mà lương bổng thì nay mai sẽ sửa đổi lại cho được ngang với lương bổng của những người bản xứ làm việc trong các ngạch Tây

Cứ xem các nghị-định sau thì sẽ biết rằng lương bổng mới là lương bổng của người bản xứ làm việc trong ngạch Tây bao giờ cũng cao hơn lương bổng của ngạch trong Đoàng và cũng hơi kém lương bổng của người Âu-tây là lấy cái lẽ người Âu-tây phải đi ra ngoại-quốc.

Nước Pháp nay cho người bản-xứ tây theo cái tư-cách mình mà được dự vào sự quản-trị các việc công của nước mình thì tức là theo một cái lý thường có bằng cao thượng, cũng là theo sự lợi chung của thuộc-địa là cho học trí thức được dự vào công cuộc của mình cho thật sớm và thật nhiều.

Sự cải cách này là việc đã thong thả hết sức nhiệm lắm, khiến cho nhân dân mong đợi đã lâu, thì nay Chính-phủ Bảo-quốc đã quyết định ý rồi, mà không hiểu cái tinh cảm ý giả đối của một đảng Âu-tây ở Đông dương.

Mới đây quan Thượng-thư thuộc-địa có gửi cho quan Toàn-quyền một bức điện tín nói rằng nghị rất hợp ý về cải chính sách cho người bản xứ đã tự-cách và trung-thành được vào mấy ngạch công.

Về phần ông hội trưởng Hội-đồng thuộc địa tại thứ đài nghị viện bên trước đây có tiếp được một bức điện-tín phản đối về điều dự định của quan Toàn-quyền thì cũng rút một bức điện tín để biểu đồng tình với quan Toàn-quyền về cái ý quảng đại ấy và lại bảo tin rằng ngài sẽ trình Hội đồng thuộc địa sẽ nghị-việc bổ tỉnh nữa.

* * *

Bức điện-tín ấy cùng tờ trình của quan Quản lý phủ Toàn-quyền và các nghị định về việc bổ dụng người bản xứ vào các ngạch Tây thì xin để các kỳ sau bản báo sẽ dịch đăng dần. Những thể lệ mà người mình phải có để bổ vào các ngạch ấy thì đại để cũng như những bài mà bản báo đã đăng trước rồi.

Bước đường không ổ Ai lao. — Tàu bay từ Kratié đi Savannakhet cứ ngày thứ bảy, khởi hành sau khi tàu thủy mang thư ở Pnom-Penh sang tới nơi thì khởi hành. Chiều thứ bảy tới Savannakhet thì có tàu thủy đợi mang thư đi Vientiane.

Từ Savannakhet đi Kratié thì cứ sáng thứ hai khởi hành, mang cả thư từ của tàu thủy ở Vientiane đến hôm trước chiều thứ hai tới Kratié, thì có tàu thủy mang thư sang Pnom-penh ngay chiều thứ ba.

MỘT DỊP TỐT

Muốn bán vì có việc riêng :

1 cái nhà và đất ở phố hàng Bông, số 125.
1 cái nhà và đất ở phố hàng Trống, số 7.
1 cái nhà và đất ở giốc hàng Kèn, số 90.
1 miếng đất rộng 340 thước vuông số 10 ở giốc hàng Kèn.

Ai muốn thuê ở cũng được.

Hỏi tại phố hàng Trống, số 58 (nhà bán hòm đa).

NAM MỚI

Nên đọc tiểu-thuyết mới xuất-bản :

TRẠNG-LỢN truyện về lịch-sử nước Nam ta. In toàn bộ lần thứ hai, có sửa lại. Dày 110 trang, giấy tốt.

Giá . . . . 0$ 45 — Cước. . . . 0$ 23

PHAN-BÁ-CẦN
HIỆU CHẾ TẠO VOTRE-HOA ĐƯỜNG
82 bis, Rue du Chanvre, Hanoi
3024

Ai muốn mua?!!

Muốn bán một cái nhà gạch rất đẹp, đất tư thổ, mới một tòng, có sân gạch và bể ; có nhà bếp và các thứ phụ tiếp để dùng ở.

Ông hà nào muốn mua xin quá bộ lại số nhà 56 bis phố Duvigneau, (cạnh nhà thương chữa mắt) mà hỏi 5564

PHÒNG - THĂM - BỆNH

CỦA QUAN
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thương thư đệ nhứt đẳng Bắc-đẩu bội-tinh
Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh-viện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Saïd (Ai-cập) Huế.

Ngoại khoa, bệnh sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai

Giờ khám bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — Chiều 14 — đến 17 —

KHÁM BỆNH : Giá 3 đồng một lần
XIN GIẤY LÀM-CHỨNG : Giá 1$ 20
Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 22.
GIÁT nói số 236 3012

Việc đặt máy bơm nước ở Thượng đồ. — Trong số báo hôm qua, bản quán đã đăng bài nói về việc đặt máy bơm nước ở làng Thượng-đồ (tỉnh Hà đông), nay xin đăng bức tư sự về việc quan Toàn-quyền cùng quan Thống-sứ xuống chứ lễ khánh thành đặt máy bơm nước ấy như sau này :

Sáng thứ năm, quan Toàn-quyền và quan Thống sứ xuống Hải-dương để chứ lễ khánh thành việc đặt máy bơm nước ở làng Thượng đồ rồi ra Lai-khê.

Hồi tới Tòa sứ Hải-dương, quan Công sứ Bouchet đem các quan chức Tây Nam giới thiệu cùng quan Toàn-quyền và quan Thống-sứ, xong rồi hồi 10 giờ các ngài xuống Thượng-đồ nhân dân đón rước đông lắm. Việc đặt máy nước này là do quỹ trợ bị của dân sở-tại chịu.

Quan Toàn quyền có giao các huy-chương, phẩm hàm và tưởng-lục cho các người dân sở-tại có công về việc ấy. Sau quan Toàn quyền mến lý xét xem việc cải-lương hương-chính, việc làm sở khai sinh và việc học-đồ từng mình một đã tiến hành được đến thế nào, thì ngài có đến thăm làng Thái-liên xét cho bằn học-đồ, các địa bạ và sổ khai sinh một cách kỹ càng lắm

Sau quan Toàn quyền Varenne và quan Thống sứ Robin đến đình làng Lai-vũ, thì quan công-sứ Bouchet có đưa các ngài xem một vuông thóc đã.

Đến trưa thì quan Toàn-quyền và quan Thống sứ lại trở về Hà-nội.

Cuộc đá bóng thi. — Đến chủ nhật 28 Février, hồi 3 giờ, ở bãi cột cờ, hội « Collège Sportif » (section des élèves externes) sẽ đá thi (match amical) với hội Union sportive hanoïenne là một hội sáng lập đã lâu năm.

Hội « Collège Sportif (élèves externes) tuy mới thành lập, song luyện tập rất công đã thuần thục lắm.

Mong rằng đến hôm đá tranh nhau để ai có thể con được dịp xem hai hội thiếu niên tranh đấu, hai hội này càng mới ra đá thi lắm đấu có.

Nạn trang tinh-nữ-lang. — Là một cuốn tiểu-thuyết Tàu rất hay, tả một người hiền nữ rất đáng kính, đáng phục, đáng làm gương cho các bạn quần thoa. Người dịch là ông Tản-Đà là một tay đại-tiểu-thuyết-gia nước Tàu ngày nay mà các bạn đọc báo ta không mấy người là không biết tiếng tiên-sinh. Sách dày non 300 trang, giấy thật tốt, bìa vẽ rất nhã, giá bán 0$ 65 cước gửi recommandé 0$ 20. Mua buôn có trừ chi ăn hoa hồng. Giá tiền ngay tính giá riêng.

Ngài nào muốn mua xin gửi thư và mandat cho :

M. Bùi-xuân-Học
Trung-Bắc Tân-Văn Hanoi.

5556

MUA MAU KẺO HẾT !

Nhân dịp tết Tây ở hiệu dầu dừa « FONDERIE TONKINOISE » Hoàng xuân-Lan ở Hanoi, số nhà 53 bis, cuối phố Ngõ-Trạm (Avenue Henri d'Orléans), có chế nhiều kiểu đồ đồng rất đẹp, để dùng làm đồ tặng bảo ; vậy xin các ngài chiếu-cố lại mua cho. 2042

Thi thư-ký vào ngạch Thương-chính. — Kỳ thi tuyển thư-ký tập sự vào ngạch Tham-tán Thương-chính ngày 15 và 16 janvier 1926 thì nay đã có số tên những người trúng tuyển kể thứ tự trên dưới như sau này :

Bắc kỳ và phía bắc Trung kỳ

MM. Nguyễn-Du, Ng.-trọng-Thái, Phạm-quang-Tòng, Đặng-văn-Trọng, Đinh-ngọc-Kỷ, Trần-quốc Địch, Bạch bá Phúc, Ng-văn-Minh, Trịnh-đình-lợi, Ng-văn-Lộc, Lê-trung-Cảnh, Đỗ-văn-Lạc, Vũ nghĩa-Nguyễn, Phan-Châu, Ng-hữu-Thuận, Ng-mạnh Văn Lê-v-Quý, Ngu-ễn-văn-Tiết, Ng n w-Cương, Võ v Xọ, Đỗ hữu-Nghiêm dit Hồ, Nguyễn-v-Nguyên, Trần-ngọc-Toàn, Ng.-trọng-Cơ, Ngô-văn Đàm, Đào đình-Sự, Ng-văn Phúc, Bùi-văn-Lai Lê văn-Tuyên, Hoàng đình Uẩn, Ng-đình-Thân, Ng-văn-Hiền, Ng-văn-Tự dit Lộc, Vũ-đình Lê, Bạch-đăng-Cảnh, Bùi-tích Du, Nguyễn-hà-Tuyên, Phan-nguyệt-Lăng, Đặng - đức - Liệp, Phạm-ngọc-Kinh, Trần-quang-Tuyến, Vũ-huy-Chi, Cung-đình-Hoàn dit Tro, Ng-đức Bảo, Trần-thu Anh, Hoàng-trung-Mạnh, Phạm-văn-Thi, Phạm-văn-Cần ép, Đỗ-n-Thiệu, Ng-văn-Khênh.

Trung kỳ

MM. Lê-v-So, Đoàn-nhật-Tinh, Ng-văn-Phan, Trần-Phương, Nguyễn-hà-Nhơn, Lâm - Hương, Trần - Đạm, Hoàng v Minh, Đỗ-văn-Sắc, Ng-như-Bảo, Ng-văn-Lang, Nguyễn châu Đôn, Phan-Sơ, Võ Kiệt, Cao-minh-Xoãn,

Cao mên và Ai-lao

MM. Lê quang-Nhi, Khiêu-Fe h, Vĩ-văn-Yên, Trương-lưu-Ban.

Tin mừng. — Ta được tin rằng quan y khoa Bác sĩ Lamoureux mới mở một phòng khám bệnh ngoài đa và xét vi-trùng trong bụ g tại số 79, phố hàng Bông. Hanoi. 5565

Nhà chớp ảnh PATHÉ

Từ thứ sáu 26 février đến thứ năm 4 Mars 1926

Một phim rất đặc sắc của Pháp có P. BRESSOL ra trò và NICK CARTER, là một nhà điều kích trứ danh

Đóng trò trong ích

LÒNG LANG GIA THỦ

Đoạn nhất : SĂN NGƯỜI
Đoạn nhì : SỈ MẠ
Đoạn ba : VÒNG XÍCH

CHƯƠNG TRÌNH

Từ thứ sáu 5 Mars đến thứ năm 11 Mars 1926

Đoạn thứ tư : TRƯỚC TỘI ÁC — Đoạn thứ năm : NGHỈ ÂN
Bán vé ở phố Carreil, số 22
Điện-thoại số 548 3.009

Tại hiệu BÁO CHẾ MONTÈS có bán :

CHLORATE DE POTASSE dùng làm phẩm.

L'ALUN de CHROME dùng để nhuộm da.

ACIDE FLUORHYDRIQUE dùng để đúc thủy tinh.

CARBONATE D'AMMONIAQUE et VALLINE dùng cho các hàng bánh có hoa 3001

Tài thư ký tập sự sở điện-báo. — Đến ngày thứ sáu 15 Mai này tại Hanoi sẽ mở kỳ thi tuyển thư-ký tập sự vào ngạch sở điện-báo, niêm hạng 350 đồng.

Ai muốn ứng thi, phải gửi đến quan Pạó chủ sự điện-báo Bắc-kỳ (Sous directeur des Postes et des Télégraphes du Tonkin) các giấy mà sau này :

1° Một cái đơn viết vào giấy tín-chỉ 12 xu.

2° Một bản khai sinh, hạn tuổi ít nhất là 18 và nhiều nhất là 24 tuổi.

3° Một cái ảnh gần với tiết sinh.

4° Một tờ chứng-chỉ của ông đốc trường mình học sau cùng.

5° Một tờ cam đoan rằng đã bỏ đi đâu ngoài xứ Bắc kỳ cũng hằng lòng.

Học trò trường Sư-phạm hay trường Bảo-hộ muốn ứng thi, thì ngoài các giấy mà trên này, lại phải đi xin cái giấy của ông đốc trường mình cho phép đi thi nữa.

Đơn xin thi chỉ nhận đến chiều 30 Avril 1926 là cùng hạn.

Ai trúng tuyển sẽ theo thứ tự trên dưới mà bổ.

Các người ứng thi phải mang đủ các giấy bốt mục cần dùng để thi.

Muốn bán vì phải đi xa : Một cái xe ô-tô hiệu Panhard Levassor, sans soupapes 10-12 mã lực, 4 bánh xe có hãm, 7 chỗ ngồi, mới chạy có 4.000 kilomètres. Hỏi nhà số 7 phố Lambert Hanoi. 5.563

Cần thầy giáo có bằng Sơ-học Pháp-việt và các bằng Cao-đẳng Tiểu-học. Hỏi tại : 145, phố Hàng-Bông dệm. 5573

Ai muốn mua hai cái Villa mới làm thật đẹp ở phố Quan-Thánh, số nhà 77A - 77B thì đến ông Nguyễn-hồng-Vũ ở Impasse Đỗ-hữu-Vị, số 4 mà hỏi. 5.566

MẤT CHÓ

Ông chủ hiệu báo-chế Chassagne vừa mới đánh lạc mất một con chó Fox Terrier, ai bắt được mang lại sẽ được thưởng. 5.572

BÀ CHÚA KÉN CHỒNG

hay là quân trộm ở xứ BAGDAD

Đại phim lịch 10 đoạn

Douglas FAIRBANKS đóng trò

Chiếu tại CINÉMA PALACE

Từ thứ tư 3 đến thứ ba 9 Mars 1926

Có các cảnh đụng-tiên rất đẹp và các phù phép rất mầu

Ngựa bạch có cánh bay trên mây.
Bằng cách đi nổi lên phun lửa.
Bồi thần bay trên nói, mình giải hai thước rưỡi lụa.

Tấm nệm người ngồi trên tung chúng giới.
Quả thảy tính được xét việc thiên trí và sự hận lại.
Quả thảo quả của được sống người.
Cần xiềng dính ra phép bí-ẩn biến hóa đến thế (!), rất khéo !!!

3.006

HIỆU BÁO-CHẾ :

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY

3002

SỐ 44

Nam-Tông Phi-Long

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Thời diên quảng biết ý, lấy đưa tặng hai mươi lạng vàng và hai mươi đấm lụa. *Triệu-khuông-dận* cũng từ-chối mà rằng :

— Cũng tôi chỉ có một thân, các ngài tặng cho cũng không thể nào mang theo cho được, ngày nay lấy xin gửi tại, để dùng vào khoản khao-thưởng sau quân.

Thái diên quảng nói :

— Cái này không phải đem cho, chỉ ông quan gia là tỏ chút tình sở-nhân vậy. Nay hiền-đệ đã từ-chối thì tôi cũng không dám cố ưỡng. Chỉ hằng đợi khi về triều, sẽ tìm cách tâu bày, để báo ơn hiền đệ.

Thái-diên-quảng từ biệt *Triệu-khuông-dận*, rồi thu quân về triều. Lại nói chuyện *Triệu-khuông-dận* đi đến phía *Phượng-tường*, quan phủ là Tiêu tòn-Quý *Triệu-tư-trung*. *Triệu-khuông-dận* nghĩ thầm : Người này là chỗ họ tư, nay ta qua đây, cũng nên tỏ vào yết-kiến.

Triệu-khuông-dận đi đến trước cửa phủ, bèn người vào báo để *Triệu-tư-trung* biết, *Triệu tư trung* mời vào nhà trong, ấc-cầu hỏi chuyện *Triệu-khuông-dận* kể hết câu đuổi tai-tích cho nghe.

Triệu tư trung nói :

— Ta dẫu là chỗ họ, nhưng cũng chẳng khác chi chỗ ruột, vậy ngày nay chán cứ ở đây với ta để đợi chỉ ân-xá.

Triệu khuông dận cảm tạ, rồi hàng ngày cùng bọn *công sai* đi du-ngoạn các nơi phong cảnh ở trong phủ. Khi đi đến *Quảng-bình-trấn* là một nơi đô-hội rất mở-mang, bọn *công-sai* mới *Triệu khuông dận* vào trong tửu-lầu nầng nghỉ. *Triệu khuông dận* rất lấy làm vui vẻ.

Triệu tư trung dặn vào *nầng dược* mấy chén rượu thì bỏ gạch ở phía dưới lầu cũng sẽ hại người vào uống rượu. Khi uống rượu xong, hai người cùng cất tiếng mà hát một bài thơ để tiễn khiển.

Bài thơ như sau này :

« Bóng dâu muôn trượng đỉnh đầu cao,
« Nhớ bạn kim-lan những khắt-khe o
« Chí nguyện anh-hùng chưa được [thỏa,

« Trong lòng mấ sẻ mối thanh đao

Triệu-khuông-dận nghe bài thơ ấy, trong lòng nghĩ thầm rằng người này tất không phải người thường, âu là ta thử xuống xem thế nào. Khi *Triệu-khuông-dận* ở trên lầu bước xuống thì trông thấy hai người ấy trò lò *Trương qua g-viên* và *La-ngạn-vy* Hai người vội-vàng sụp lạy, *Triệu-khuông dận*, mời lên trên lầu cùng ngồi, rồi hỏi chuyện đầu đuôi.

Trương quang viên nói :

—Từ khi ấy-huynh ở *Bắc kinh* ra đi, triều đình phải người đi tầm nã rất gắt. Hai chúng tôi đi đến ngõ tửu-đạo-huynh đã xang *Quan-tây*, mới đem nhau đến đây để tìm đại huynh. Cho hay trời rằng chẳng người, ngày nay lại được cùng nhau gặp gỡ

Triệu-khuông-dận cũng thuật hết những công-nỗi từ khi cùng nhau tương biệt. Chuyện trò hồi lâu, lại đem hai người về phủ để yết-kiến ông anh là *Triệu tư-trung*. *Triệu-tư-trung* mừng rỡ mời ở rất trọng phủ, khoản-đãi rất tử tế.

Đồng ngày bèn có *du-đăng* của toàn gửi *Chung nam sơn* là bọn *Trương-hồi*, đem quân đến vây phủ-thành, đối lấy *Triệu-tư-trung*. *Triệu-tư-trung* ở trong mình sự, chưa biết dùng mưu-kế gì cho được.

Triệu-khuông-dận nói :

— Em chẳ chết đó-ngoại. Toàn giặc này khi trước đã bị chúng giết chết quá nửa, ngày nay nhóm nào lại rất tàn phá, lại đến đây đó quấy nhiễu. Sing mai chúng ta cùng hai bác họ *Trương* và họ *La* cùng ra đuổi đánh, giết cho tiệt nọc những quân-giặc cướp ấy, để khỏi đi-họa về sau.

Bèn gọi *Triệu-tư-trung* mới được yên lòng. Mở sáng hôm sau *Triệu-khuông dận* mặc giáp lên ngựa, mở cửa thành tiến ra. Bên tả có *La ngạn-vy*, bên hữu có *Trương quang viên*. Ba ngựa sắp hàng cùng đông ở dưới ngọn cờ.

Triệu khuông-dận quát to lên mà rằng rằng :

— Giết mãi không hết những quân cướp giặc ! Chẳng hay có còn nhớ *Triệu tư trung* quân không ?

Trương hồi trông thấy *Triệu-khuông-dận*, đã kinh-sợ thất sắc, liền cứ *Mã-địch* ra đánh. *Mã-địch* mới đưa thúc ngựa, xông đốt lên vào. *La ngạn-vy* vội-vàng cầm giáo chạy ra đón đánh *Mã-địch*.

Hai bên giao chiến được độ mấy hợp, *Mã-địch* bỏ chạy tan-loạn. *Triệu-khuông-dận* thúc ngựa ra đi đuổi đánh. *Trương-hồi* hoảng-hốt ngã ngựa, cũng bị *Triệu khuông-dận* đâm cho một ngọn giáo, chết tan xuống bào.

Thân-hoàn và *Giang-thuận* đều rằm đều chạy trốn, *Trương-quang-viên* và *La ngạn-vy* hai người đuổi theo hàng mấy dặm đường, rồi mới quay về. Kẻ phó được quân giặc rồi, *Triệu-khuông-dận*, *Trương-quang-viên* và *La ngạn-vy* cùng vào yết-kiến *Triệu-tư-trung*.

Triệu tư-trung mừng rỡ mà bảo rằng :

— May nhờ có hiền-đệ cùng hai ông đến đây mà tôi thoát được cái nạn quân giặc, tấy ơn ấy bao giờ dám quên.

Nói xong, truyền đem vàng lụa trong kho ra để thưởng tế cho bọn người, rồi lại đặt tiệc khoản đãi. Khi tiệc tan rồi, bọn *Triệu-khuông dận* lại về mà ở trong phủ.

Đêm hôm ấy người thám tử *Lý-thị* (vợ *Triệu-tư-trung*) trông thấy trong quân phát hỏa, vội-vàng chạy vào xem thì ra *Triệu khuông-dận* đang nằm ngủ say, mà trên đầu có một con rồng vàng xuất hiện, hình-thức đỏ rực như ngọn lửa cháy, tiếng ngáy như sấm.

Lý-thị tỉnh ngay hồi lâu, rồi lại về thương-nghị với *Triệu-tư-trung*. *Triệu-tư-trung* bảo rằng :

— Đã có cái điềm lạ như thế thì không nên để hắn ở lâu tại đây. Ta phải bảo hắn đi sang *Quan-tây*, kẻo nếp những tay anh-hùng hào-kiệt, rồi thừa thời nổi lên, chớ có hối mất cơ-hội.

Lý thị nghe lời làm phải. Ngày hôm sau, *Triệu tư trung* bèn *Triệu khuông-dận* rằng :

— Bắt *Phượng-tường* này dân khí hùn-nhược, không làm gì có những tay lương-tướng. Chỉ sợ nghiệp cả hiền-đệ sau này tất nhiên to rất lớn thường, vậy hiền-đệ nên lại trở về *Quan-tây*, để hết nạp những tay anh-hùng hào-kiệt, chớ có hối mất cơ-hội.

Triệu-khuông dận bèn ở ngay ngày hôm ấy sáo từ ra đi, để *Trương-quang viên* và *La ngạn-vy* hai người ở lại đấy giúp *Triệu tư trung*, rồi một mình tự *Phượng-tường* đi sang *Quan-tây*, thẳng đường mới hỏi ở.

Bấy giờ vào hồi tháng tư, trời quang gió mát, trong đồng đã đương nông tăng cảnh tốt, rau rất bón tốt. *Triệu-khuông-dận* lại đi trong mấy ngày mà đến *Biện thủy* kinh.

Chỗ ấy có một cái tiền-điếm gọi là *Hoàng-ê-điếm*. Trời đang buổi trưa, *Triệu khuông dận* cứ đi thành-lý, vào nghỉ nghỉ tại trong tiền-điếm, gọi chủ quán lấy rượu uống.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY BỌC VÀNG
Máy mỏ neo, 15 chân-kính
Mặt và kim có chất đạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI
3011

ĐÁNH RƠI

Hồi 11 giờ sáng hôm 26 Février 1926 tôi đánh rơi một quyển chèque và các giấy biên-lai của Banque de l'Indochine trong khi đi đường.

Vậy ông bà nào bắt được làm ơn báo cho tôi biết để tôi lại xin chuộc và cảm ơn.

Nay kính cáo,
ĐỨC-LONG
90, Phố Mã-mây

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất : Santalol chất : Salol và chất : Uroformine
3001 Giá 1 $ 80 một hộp

Dépuratif Ribal
Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền : 1 $ 30

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền : 0 $ 80
BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi
3013

Hiệu kim-hoàn
昌 進
HOANG-QUANG-THIEN
Bijoutier
CERTIFICAT D'ART DÉCORATIF
Hanoi, 91, Rue des Changeurs, Hanoi

Nhà làm đồ vàng bạc ở giữa phố hàng Bạc, chủ-hiệu có bằng tốt-nghiệp về nghề chạm chữ tại trường Công-nghệ Hanoi. Kén toàn những thợ rất khéo, làm cẩn thận, vàng đúng tuổi. Các ngài chiếu-cố lại sẽm sửa, xin chắc được vừa ý, không phải lo ngại điều gì.
3002

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc :

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0 $ 90 3001

Cuộc thi xe đạp lấy giải quán quán ở Bắc-kỳ năm 1926. — Cuộc thi xe-đạp lấy giải quán quán ở Bắc-kỳ năm 1926 mà bản-quán đã đăng trong số hôm qua thì đến chủ nhật 21 mars 1926 sẽ mở, chạy từ Hà-nội lên Sơn-tây và từ Sơn-tây về Hà-nội.

Cuộc thi lấy mở cho khắp mọi người Tây Nam. Muốn dự thi phải làm giấy kê :

1° Tên họ ;
2° Ngày tháng và chỗ sinh đẻ ở đâu ;
3° Chỗ ở bây giờ ở đâu ;
4° Số áo của mình ;
5° Hiệu xe và số xe ;
6° Số thẻ của hội U. V. F. cấp cho.

Những người chưa đến 21 tuổi và không phải là binh lính thì phải đính theo giấy phép của quan chưởng binh chỗ mình đóng.

Những người không có chân trong hội xe-đạp Hanoi V. C. H. thì phải đính theo đơn mình 1 $ 00 vào tiền sẽ dán lưng, những người có chân hội ấy thì gửi 0 $ 50.

Giấy tình nguyện dự thi nhận cho đến ngày 18 mars hồi 24 giờ là cùng, và phải gửi đến thư-ký của hội Vélo-Club Hanoien ở số 42 phố Général Bichot Hanoi.

Y-phục phải theo như sau này :
Áo nịt tay theo sắc của mình.
Quần đùi thâm,
Bít tất đen.
Giầy đen.

Nếu trời không nóng thì khởi hành từ trước cửa phủ Toàn-quyền, hồi 12 giờ 30, để đến 3 giờ 30 thì về đến trường xe đạp hôm đó thiên-hạ sẽ được vào xem không.

Đúng 11 giờ 30 thì những người dự thi phải họp tại hội sở là Hôtel des Colonies ở phố hàng Trống và sẽ phát số dán lưng ở đó, rồi mới lên trước cửa phủ Toàn quyền mà chờ khởi hành, cứ theo số thứ tự mà phát, 5 phút một lại cho chạy một người.

Chạy theo các đường sau này :

Khởi hành từ phủ Toàn-quyền, đường cái quan, Cầu-giấy, đường Sơn-tây cho đến kilomètre 50, ở đó những người thi phải quẳng xe đề lấy giấy rồi mới về Hanoi cũng theo đường lúc trở đi, rồi qua đường Puginier mà vào trường xe-đạp. Đến nơi phải chạy hết một vòng như là khi thường vậy (được 400 thước thì sẽ có chuông bio hiệu).

Xuống xe xong là phải ký giấy ngay.

Trời hôm ấy dù thế nào cũng thi.

Ngày hôm đó trường xe đạp mở cửa cho mọi người vào, chỉ có người Tây mới được vào rạp còn người Nam và lính tráng thì vào bên chỗ thường dân.

Có phường nhạc khổ xanh đến giúp việc.

Các ông có ô-tô có đi đường Sơn-tây hữa đó thì xin chớ làm ngăn trở người thi, đừng đi lại đường và đừng để bàn bạc hụi hẻo vào những người thi.

Việc buôn vé cấm đỡ. — Nay tuyên bố tại Đông-dương có chỉ-dụ ngày 2 janvier 1926 bỏ khuyết cho đạo chỉ dụ ngày 5 août 1925 trừng-trị việc buôn vé cấm đỡ.

Lại một cô khâu dâm ăn cắp. — Lê-thị-Mão, 27 tuổi, làm nghề khâu dầm, nhà số 39 phố hàng Lọng, can việc ăn-cắp các đồ nữ trang và quần áo của cô Quách-thị-Thoa ở phố Gô-varel i, nên đã bị bắt giam xét.

Bội tiền. — Trịnh-đình-Nẫu tức Chung, 18 tuổi, vô nghề-nghiệp, ở phố hàng Đậu, can việc bội tiền 17 đồng bạc và ăn cắp một cái mũ của Phạm-văn-Công ở số 15 đường 91, nên đã phải giải vô tòa án.

Lừa xe đạp. — Đặng-lập-Com cho thuê xe đạp thừa một người tên là Ngôi đến thuê một cái xe đạp đáng giá 75 đồng.

Mất trộm. — Nguyễn-thị-Sáu, ở số 55 phố Duvillers i kể trộm vào lấy quần áo và già vật cộng 68 đồng. Bùi-thị-Tân ở cạnh đường 77 số 15 bị kẻ trộm vào lấy quần áo và giầy đáng giá 50 đồng.

MỚI XUẤT BẢN
QUYỂN THỨ NHẤT
LES MISÉRABLES
de Victor Hugo
Nguyễn-văn-Vĩnh dịch quốc-văn
bên chữ Pháp, bên quốc-văn
240 trang, giá : 0 $ 50
Cước gửi recommandé mỗi quyển : 0 $ 20

BÁO TỒN CHỨNG LOẠI
Các nhà nhiệt-thành về cái vấn-đề bảo-tồn chủng-loại nên kíp mua quyển
產育指南
SẢN DỤC CHỈ-NAM
của Y-sĩ Nguyễn-văn-Luyện. Sách ấy rất quan-hệ cho cái vấn đề bảo tồn chủng loại ngày nay. Dày 200 trang, chia làm ba phần : 1° Cách dỡ và trông nom cho người đẻ ; 2° Cách chăm nuôi trẻ con ; 3° Các chứng bệnh của trẻ con. Có bán ở tất cả các hiệu sách.
Hiệu Bảo-chế CHASSAGNE, 59, Rue Paul-Bert, Hanoi
CÔNG NHẬN BÁN GIÁM
Giá tiền 0 $ 75. Ở xa gửi thêm cước 0 $ 20
3002

新民書館
MỚI XUẤT-BẢN
Sơ-Học Yếu-Lược
TOÁN-THU
Tức là một cuốn sách luyện học-trò thi Sơ-học yếu-lược, có đủ các khoa : Cách-trí, Vệ-sinh, Địa-dư, Lịch-sử, Luân-lý, văn văn.
Giá : 0 $ 40 — Cước : 0 $ 15
TIỂU-THUYẾT
PHÂN-TRANG-LÂU
Mỗi cuốn : 0 $ 60 — Cước : 0 $ 20
Ngài nào muốn mua, xin gửi thư và Mandat cho :
TÂN-DÂN THƯ-QUÁN
29, phố hàng Bông-Đệm, Hanoi.
3038

VIỆC BẮC-KỲ

TINH-TUC (Cao-bằng)

Một tin mừng — Từ ngày 1er Mars 1926 nước sẽ đặt thêm ở mỗi Tỉnh-tác một nhà bưu-tiện mới và thêm lệ cũng năm các nhà bưu-điện khác là : Nhận và gửi các thư từ gấy thép, tiền bạc, và những gói hàng nặng 5 kg.

Thật là một tin mừng cho những người ở Tỉnh-tác, có đến mấy ngàn người vừa ta vừa Khách, phần buôn bán, phần làm thợ và làm phu với mỏ.

Lúc chưa có nhà giấy thép, nếu ai muốn gửi giấy thép hay là mua, nhận mandat thì rất vất vả, phải đi 12 km ra châu Nguyên-bình mới được mà là phần nhiều thì những phu phen cũ không tiện đi, tên có làm ăn đề tránh được, thì lại muốn gửi về nhà thì không gửi được, thành ra lại tiêu đi mất, chớ như bây giờ có nhà giấy thép thì thật là tiện lợi lắm, lúc có tiền gửi ngay được, hay là lúc có việc gì muốn thông tin về nhà hay là ở nhà gửi lên là được ngay. Nhất là việc cho phu phen gửi tiền về nhà cho vợ con.

Tỉnh tác thuộc về châu Nguyên-bình tỉnh Cao-bằng có tiếng là một xứ thấy thổ mát mẻ và lành, đồ ăn rẻ, lại nhờ có công ti Société des Etains & Wolframs du Tonkin khai mỏ ở đấy đã hai mươi năm nay, mỏ mang ra phố xá đông, chợ búa buôn bán xôm tụ, có làm đến ngoài ba thợ, nhà giảng đạo, nhà cho thuốc, nhà chớp ảnh, hát chèo, hát xẩm, sau lưng đánh bạc trong có tháp nhà nước như các tỉnh ở giữa bể-cương. Đèn máy thắp khắp tất cả, thật là một nơi đô-hội quan trọng vậy về bên mặt tỉnh nhỏ, vì rằng sự buôn bán tiện nong giao dịch luôn ngày luôn tháng hàng năm hàng nghìn, hàng vạn mà nhất là những chủ-nhật vừa là ngày phát tiền, vừa là phiên chợ, thì lại nào nhiệt lắm, nào là lấy, đầm, (ở mỏ cũng có mấy chục người) nào ta, nào khách, nào tỉ, nào mán, lính khố xanh, lính khố đỏ mua bán lấp nập, ngoài phố ngoài chợ thì đầm thứ bảy.

Không kể công việc ở mỏ Tỉnh-tác xem ra càng ngày càng mở mang tươi mát ra mà nay trong hạt Nguyên-bình nhà nước đang mở đường cái quan từ châu Nguyên bình đi vào Tỉnh-tác và sang Nà-nưa - Bảo-lạc, mấy nghìn phu đề làm, công việc tốn hàng trăm vạn, thì thật là đang cần dùng nhân công nhiều lắm, ở miền trung-châu là dân cư đông quá, những người không có công việc làm, thiết tưởng nên đi sang làm đỡ mà làm ăn, thấy thế tỉnh, không phải e sợ gì nước độc và xa xôi gì cả vì thời bây giờ nhờ cách vệ sinh và cách vận tải mau chóng thì chẳng đâu là độc nước và không đâu là xa nhà cả.

Hướng chi Cao-bằng là nơi có tiếng nước trong gạo trắng, dễ làm ăn, ai lên cũng béo tốt mạnh khỏe.

K. N. kí cáo

BẮC-GIANG

Lời cảm ơn. — Chúng tôi có lời cảm tạ các cụ, các ông, các bà đã tổ tình thân-đi gửi giấy chia buồn, cho đồ phúng viếng và đi đưa đám phụ-quân, thân-phụ, tổ phụ, chúng tôi là :

Monsieur NGUYỄN-MẬU-XƯƠNG
Hưởng thọ sáu mươi tuổi

tạ-thế ngày 4 tháng 9 đồng giờ tức là 16 février 1926. Trong khi tang-gia bối rối, có điều gì sơ-suất cái xin các cụ, các ông, các bà, tượng tình bỏ qua đi cho.

Vị vong nhân : Trần thị Đối.
Ái-tử : Nguyễn mậu Lương.
— Nguyễn mậu Thức.
— Nguyễn mậu Hòa.
Hôn : Đỗ thị Huệ.
— Nguyễn thị Tiếu.
— Nguyễn thị Nguyệt.
— Trần thị Mùi.
Ái nữ : Nguyễn thị Cách.
— Nguyễn thị Xiêu.
Tế tử : Bùi long Tị.
Nội tôn : Nguyễn mậu Thiệu.
— Nguyễn mậu Long.
Đồng gia bái tạ

VIỆC KINH-ĐÔ

Lời chúc-dụ của đức Bảo-đại. — Hôm 19 février viện Cơ-mật có rung lục cho các bộ, nha và các tỉnh một đạo sắc dụ của đức Bảo-đại hoàng đế về việc ngự giá Âu-học. Bản dụ ấy dịch đăng sau này :

Lời Thượng-dụ rằng : « Trẫm tài « thường đức ít, kinh toán theo gót « pháp Bản-triều, ngõ nhờ có mỗi « cảm-tình của chính-phủ Bảo-hộ đối « với đức Hoàng-khảo Hoằng-tôn « tuyên hoàng đế, trong nhờ có lòng « ái-đối của văn-võ bách quan và quốc « dân Nam-Việt, nên cuối-năm mới « được nối ngôi trời thừa nghiệp lớn.

« Nay Ninh lăng lễ thành, quả nhân « tuân theo ý-muốn đức Hoàng-khảo, « lại sang Pháp-kinh du-học, để mong « thành về sau, ngõ hầu xứng phó được « cái trọng-trách đức Thượng-đế đã « ban cho.

« Trong cái thời kỳ quả-nhân đi « viễn học, thời ủy quan nguyên Văn-« minh điện đại-học-sỹ Phò-quang-« bá Tôn-thất-Khanh nhưng sung chức « phụ-chính thân thần, thay mặt « quả-nhân mà phụng hành một sự-« nghi điển lễ, còn việc triều-chánh « thời phụng theo ý đức Tiên-đế đã « chọn quan Võ-hiển điện đại-học-sỹ « quận-công Tôn-thất-Hân, hợp « cùng Cơ-mật và hồi tiền-triều vậy.

« Quả nhân rất lấy làm kỳ-vọng vào « tấm lòng ưu-ái của các đại thần và « sự hết lòng trung-thành của cả quốc « dân ; quả-nhân lại trông mong rằng « Chánh-phủ Bảo-hộ hiệp cùng Nam-« triều và viện Quốc-dân đại-biểu « đồng lòng hợp sức để tạo thành lấy « nền quốc-vận thái-bình cho cuộc « sướng lai.

« Trong lúc làm hành nầy, quả-« nhân vẫn ghi nhớ lòng những « lời ủy-thác của đức Hoằng-khảo đã « dặn : Tự quản con ta, tuổi còn thơ « trẻ, thuận mệnh trời, lên nối ngôi « cao, thời phải kính-thiên, pháp tổ, « ái dân, mạn-tức, thì thiên-công, « toàn quốc-vận, dùng người hiền, « xa người dở.

Khâm-thử.

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài được hiểu biết rằng : tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các ngài quen ông nào mua thì gửi tiền cho kẻ không có tiền gửi theo giấy mua thì bản-quán không trả lời. Mua báo thì tính-từ lúc gửi mandat hoặc mua một tháng tây trở đi cho đến.

VIỆC TRUNG-KỲ

THỪA-THIÊN

Ái tín. Bản quán được tin buồn rằng bà cụ thân sinh ra quan huyện Hương-thủy vừa tạ thế tại nơi tư thất huyện ấy. Đến ngày mồng bốn tháng giêng ta thì cất đám đưa ra nơi tiền ấy tỉnh Hà-tĩnh đi táng ở đó.

Bản-quán có lời kính viếng cụ và chia buồn với quí quyến.

Chuyến đò ngang của quan huyện Quảng-điền. — Cách vài hôm nay, tại bến đò Hà-lang có xảy ra một chuyện quan huyện qua đò, chuyện ấy tuy là một chuyện tầm thường, song cũng có thể phóng đại sự nghĩa lý của nhà ta tìm thế đạo.

Số là chuyến đò ngang ấy khi vừa ghé đến bến, thì chẳng thiếu gì là bọn bán buôn cùng là ai phu Hồ-ly, toàn là người hành-khách qua ngang có ý rất nhiều. Những người hành khách khi đã vào sắp hàng chiếc đò toan đẩy ra bến, thì bỗng có xe quan huyện đến nơi. Quan huyện đến nơi dân có ý khởi kinh, đều đứng dậy vòng tay cúi đầu ra đứng sắc mặt như con đối với cha mẹ, mà thật thế, quan là cha mẹ dân, cho nên hàng con thấy cha xuống thì đứng dậy rồi lại ngồi xuống để qua ngang, song cha không thương con, thấy con kính nể thì cha lại ép chết, mà bắt con phải lớn đứng chực trên bờ bắt để chở qua rồi một mình.

Sông Hà-lang rất rộng phải chờ trót buổi mới có một chuyến đò mà quan phụ mẫu chiếm tiện nghi, như thế thì có đáng là phụ mẫu dân hay không? Vậy kỳ-giả xin thuật việc nầy ra đây để công chúng phẩm bình.

Bệnh đậu mùa. — Bệnh đậu mùa nay đã phát ra ở hạt Thừa thiên nhiều lắm mà bệnh chứng xem có nặng hơn các năm xưa, vì rằng những người mắc phải bệnh ấy thì phần nhiều chết cả, nghe đâu bệnh ấy ra trước hết từ tỉnh Quảng-bình lần hồi lan tới xứ nầy.

Sự đề phòng về bệnh đậu ở sở Y-tế lâu nay đã có quan thầy thuốc đi thăm, song những chỗ đã trồng rồi thì thôi, còn chỗ chưa trồng thì còn nhiều, vậy làm sao cho khắp được, tuy vậy nếu ta muốn cho bệnh đậu khỏi chóng lan ra thì các làng tổng nên hợp lực hầm với quan địa phương, đặng xin quan thầy thuốc về chủng đậu thì mới chống tránh khỏi cái nạn ấy cho sanh linh thì hạnh phúc biết bao.

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ bảy 27 Février 1926
(15 tháng giêng ta)
HƯƠNG SƠN PHẬT TÍCH

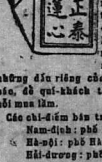
Ban ngày chủ-nhật 28 Février
(16 tháng giêng ta)
ĐẠI CHIẾN MẠNH HẢI CÔNG
TỔNG TỬU ĐƠN HÙNG TIN

Tối chủ nhật 28 Février 1926
(16 tháng giêng ta)
ĐỨC MẪU THOÁI

Tối thứ hai 1er Mars 1926
(17 tháng giêng ta)
NGŨ LINH GIẢNG THẾ
(Hồi thứ nhất)

Tích này có cảnh « Đánh đu » trông rất ngoạn mục. Lại có cảnh múa tế lĩnh rất vui mắt. Có nhiều bài hát khác nhau, mỗi bài một điệu mới.
3006

TRÀ VINH-MẬU

Bản-hiệu khai-trương ở Quảng-đông bên Tàu, đã mấy mươi năm nay, có mở xưởng chế-tạo ở Vũ-đi-sơn, chọn các thứ trà đặc-xuất thượng-hảo-hạng tại trên ngọn núi ấy như liên-tâm, ô-long và thảy-tiên, vân vân, dùng cách hỏa-hộp điều chế, ra gần ai cũng biết tiếng.

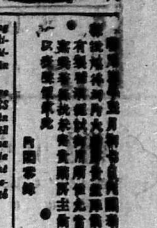
Mới đây lại phái-mình một thứ trà liên-tâm nhỏ cành, gọi là « SONG HỈ CHÍNH THÁI DANH-TRÀ » cũng được nhiều qui-khách hoan-nghênh. Nay xin đem những đều riêng của trà VINH-MẬU đăng báo, để qui-khách thưởng trà không đều nỗi mua lắm.

Các chi-điểm bán trà VINH-MẬU :
Nam-định : phố Khách, số 144.
Hà-nội : phố Hàng-ngang, số 25.
Hải-dương : phố Khách, số 54.
3028 *Vinh-Mậu trà hiệu cẩn bạch.*

Rượu bổ-đào:
TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo bình tự-nhiên in ra đây, chữ không như có mấy thứ thuốc về những bình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có tri khôn thì không ai có thể tin được !

Ngày mồng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tức Nhật-thân, phụng lời chiếu như rằng :
Chiếu sau đây đăng phòng cho MONTÈS qui ông, có chỉ cho một thứ rượu bổ đã từng uống được rất hay, đáng nên giữ thường, trước lục phái thì gửi cho qui đường phòng chế-tạo để tỏ thanh-giá.
Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ : 2 $ 25 một chai lớn ; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khổ tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại rất quí, mà vị-tất có công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem kỹ các cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư tờ báo này.
3001

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol
0 $ 60 một ống sáu cachets
3005

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn báo-quán gửi đến chỗ mới, thì phải cho báo-quán biết trước một kỳ giấy quản báo, chậm lắm là một kỳ báo-trả rồi vậy đấy, về gửi theo lối thường-2 hàng tem cũng được) để tiện lắm giấy quản khẩu.

Hễ ai không gửi tiền theo thì cứ để người nhà cũ hoặc phải trả nặng hơn.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phú Hùng Cung HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiêu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Phố Paul-Bert, phố Đồng-Khánh và phố Rollandes

HANOI

CÓ BÁN ĐỒ VẢI TRẮNG RẤT NHIỀU

GIÁ MÁY THỨ HÀNG

Torchon rondelette, hoa đỏ, khổ 60 c/m.	*Một tấm 12 cái :*	**80** fr. 00
Batiste de fil pur, khổ 80 c/m	*Một thước :*	**18** fr. 00
Forte finette blanche để may quần áo con nít, khổ 80 c/m	*Một thước :*	**10** fr. 00
Toile pur fil, dùng để trải giường, khổ 240 c/m.	*Một thước :*	50, 45, **40** fr. 00
Cretonne forte écrue, khổ 90 c/m.	*Một thước :*	**7** fr. 50
Khăn bông trắng, có gạch đỏ, 85×45.	*Nửa tá :*	**30** fr. 00
Nansouk rất đẹp, 100 c/m. . . .	*Một thước :*	**6** fr. 50
Cũng hạng ấy, 80 c/m	*Một thước :*	**5** fr. 25

Có đủ các thứ mành-mành, màn cửa rất nhã.

3005

CẢM mới và cũ, HO HAN NGỰC trừ tuyệt như bỏ

Solution Pautauberge

uống bỏ PHỔI và ngừa bịnh HO LAO

• Giá mỗi chai bốn quan

L. PAUTAUBERGE

3045

ĐỒ KIM-HOÀN

BIJOUX GOLDTUBÉ

Dùng rồi lại bán lại 1 fr. một gam

2 fr. 00

Tiềnước : C. 60

Các thứ nhẫn gọi là BAGUES ECUSSON trên này, thực là chắc chắn đúng tuổi. Có khắc hai chữ đầu tên, hoặc khắc cả tên như « MARIE », « SUZANNE », « SOUVENIR », giá : 1 fr. 75 Xin quý-khách biên rõ số cái kiểu nhẫn muốn mua.

Hôm nay các ngài mua một cái nhẫn, nếu các ngài không ưng ý, thì chuyển tàu sau bản hiệu sẽ tiền lại trả.

Còn như cái khổ nhẫn, thì các ngài lấy một miếng giấy bồi, khoét một cái lỗ vào đấy làm mẫu rồi gửi một cái mandat 2 fr. 20, đến hiệu

BIJOUX GOLDTUBÉ, Rayon E

211, RUE SAINT HONORÉ, PARIS

thì chuyển tàu sau các ngài sẽ nhận được cái nhẫn và quyển Ca-ta-lô có vẽ những đồ tặng

3045 b

Trong nhà trong cửa ai ai cũng phải có sẵng

THUỐC HƯƠNG PASTILLES VALDA

Đặng Khi có con nít đi học, Khi có ông già bà cả ra vô, Cùng có người phải đi ra, tới sở làm,

THÌ ĐEM THEO TRONG MÌNH

hoặc ngậm cho thong cổ thong hơi Khỏi bịnh, hoặc ngậm mà trừ bịnh, như Khi cổ mũi, đau cổ, một thứ, ho đàm, tức ngực, vân, vân.

MÀ NHỚT LÀ PHẢI NHỚ

dùng lấy một thứ

THUỐC HƯỜN PASTILLES VALDA

mà thôi

bán đựng trong hộp coi trên nhãn phải có hiệu chữ

- VALDA -

MỚI THẬT HAY

3044 b

UỐNG RƯỢU CHAMPAGNE PHẢI UỐNG THỨ Pommery & Greno

mới là sành-rượu và lịch-sự

Bán tại L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haïphong, Hanoï, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saïgon, Pnom-Penh.

3007

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoï

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất mau, khi huyết suy yếu thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rác phải làm cho hay ho vật uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ!

Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là :

Thuốc nước bổ huyết

3001 **MÁU BỔ 1$40**

Các ngài chớ nên quên rằng mùa đông năm ngoái thuốc ho

Sirop Nofal

đã chữa khỏi biết bao nhiêu người về các bệnh như là:

Cảm, đau cuống phổi, ho gió, ho rát cổ, vân vân...

Thứ thuốc này hay, nên bán mạnh lắm.

Chai lớn giá : 0$90

Bán tại hiệu Bào-Chế

CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Tràng-tiền

HANOI 3002

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoï

Bệnh đi rửa, xưng da dầy, đau da dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$10

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoï

3001

KỲ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin các ngài mua báo khi có việc gì viết thư đổi hỏi bản-quán, thì cho biết cả số in ở từ giấy gói báo, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quấn ấy, để cho người làm dễ tìm kiếm. Kẻo các ngài thường hay ký tên vẫn tắt, hoặc thấn-quá, không sao đọc được, thành ra nhiều khi bản-quán không biết ai mà trả lời.

• RƯỢU BẠT-HÀ GET

PIPPERMINT GET

rượu này uống đi mát mẻ và mất khan tiếng.

3044 g

Hễ các ngài thấy trong mình mệt nhọc, xanh sao, yếu đuối, ăn không ngon và hay sốt rét thì các ngài nên dùng ngay chớ ngần ngại, thứ

Rượu bổ của ông Bác-sĩ

J. K. WATSON

Như thế thì các ngài đỡ phải lốn kém và lại chóng khỏi nữa.

Giá bán : 2$25 một chai lít

1.20 chai nửa lít

Bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

Số nhà 59 phố Tràng tiền

HANOI 3002

祥和裕 YU-WO-TSEONG

VENTE EN GROS

68, Rue des Cantonnais, 68

Hanoi (Tonkin)

TÉLÉPHONE N° 266

Bản-hiệu có bán buôn các thứ vóc nhiều, sáng rất nhiều lắm, hàng thật tốt, giá thật rẻ

Có bên cả hàng ta Bắc-kỳ như the, xuyến, lĩnh, lụa, bằng, quế, vân vân. và hàng Saïgon như lĩnh, the, vén vân.

Nay mới có độ các mới, lãng thâm, mogo đen và vải mán rộng khổ. Những hàng này bán buôn từng tấm, chứ không bán lẻ và không có mẫu gửi đi các tỉnh, vì hàng còn nguyên không thể cắt được.

Quí-khách ở gần nên đến bản hiệu mà mua, còn ở xa thì gửi thư về, bản hiệu xin gửi contre remboursement.

Cẩn-bạch

YU-WO-TSEONG

3015

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU

(hiệu đầu nai)

Một vị độc-giả có viết thư hỏi chúng tôi về cái giá-trị và cách dùng thuốc *Dragées Rabuteau* thế nào, vì ngài đã nhờ thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) ấy mà khỏi được bệnh hao tổn tinh thần, mòn mỏi sức khỏe, mà đã chuyển thành ra bệnh đau dạ dày và đau gân cốt.

Vậy xin kể ra sau này : Thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) này bào-chế có chất sắt là một chất rất bổ về dưỡng khí huyết, lại có khí đạm-lam (iode) để lọc cho huyết được trong sạch mà làm cho tiêu tán những hơn hẳn ra ngoài hết. Người ta thường thấy phần nhiều người bị bệnh hư huyết, xanh sao và yếu đuối, đau mắt, đau cuống họng, có những mụn mọc sần sần lên ở mặt. Dân bà con gái thì nguyệt kỳ không đúng, thường hay sinh ra đau bụng.

Muốn cho khỏi hết các bệnh ấy thì nên dùng độ vài lọ thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) là một thứ thuốc kinh-nghiệm đã lâu, lại là một thứ thuốc có danh-tiếng hơn cả.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

3045

Thuốc Dépuratif Sensal

Thuốc DÉPURATIF SENSAL dùng để trị các bệnh ngoài da, thì rất kiến hiệu, dù bệnh giai thể nào cũng chữa khỏi, như bệnh giãi các khớp xương, lên bờ, có tuổi mẫn kỳ kinh nguyệt rối mà sinh ra các chứng bệnh, nhức đầu đau tim vì huyết sấu, đau thận, bong gân và bệnh trỹ.

Thuốc này cũng là một thứ tiêu độc rất tốt để trị những bệnh vì bệnh giang mai nó phá ra.

Trước khi ăn cơm, mỗi bữa uống một thìa súp. Trẻ con không uống được thuốc này.

Mỗi lọ giá. . : 1$50

Có bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Tràng-tiền,

HANOI 3002

Dù các ngài đau dạ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng :

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đã tiêu tán đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường.

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là : Sau tỳ vị, bịnh đầy, bịnh ợ chua, vân vân...

Giá bán : 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

59, Rue Paul Bert, Hanoï

3002

GARAGE BOBILLOT

7, Bd Bobillot — HANOI

SENECHAL	7 cv	— 3 places.
MAJOLA	7 & 10 cv	— 4 places.
ARIÈS	8/10 cv	— 4 places.
SUÈRES	7 & 10 cv	— 4 & 6 places.
COTTIN-DESGOUTTES	12 cv 3 litres, 23 cv toutes carrosseries	
CHENARD-WALCKER	camion 2t & 2t500. 10-11-15 cv.	
LUC-COURT	camion 1000-1800 k.	
FORD	camion 1000 k.	

3010

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

ENO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và dân bà ở cữ . . . . . Một litre :* **2$40**

Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai :* **1,25**

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai :* **1,25**

Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghịp và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm. . . . . Một chai :* **1,25**

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều. . . . . Một chai :* **0,80**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay

Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu

3002

BANQUE DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG

東法滙理銀行

SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

Có những chỉ-dụ sau này chuẩn cho được hưởng-thụ đặc biệt quyền lợi :— 21 Janvier 1875, 20 Février 1888, 19 Mai 1900, 4 Janvier 1920, 12 Janvier 1921, 12 Janvier 1922, 17 Janvier 1923, 10 Janvier 1924, 16 Janvier 1925, 26 Juillet 1925 và 17 Décembre 1925.

TỰ BẢN DỰ ĐỊNH : Francs **72.000.000**

TỰ BẢN NỘP ĐỦ : » **68.100.000**

TỔNG CỘNG KHOẢN DỰ-BỊ NGÂN NGÀY 30 JUIN 1294 : » **84.089.020**

Chánh quán tại : Paris (VIIIe), 96, Boulevard Haussmann

Chánh trị-sự : M. A. DE MONPLANET, Hộ-bộ tổng thanh-tra hàm, Chánh chủ ngân hàng Crédit Commercial et Industriel, Chánh chủ công-ty mỏ Than Hongay (Société française des Charbonnages du Tonkin).

Phó trị-sự : M. STANISLAS SIMON, trị-sự công-ty Điện-Việt Thiết lộ.

Tổng chú nhiệm : M. THION DE LA CHAUME, nguyên Hộ-bộ thanh tra.

Các chi nhán :

TẠI ĐÔNG-PHÁP : Nam-kỳ : SAIGON.
Trung-kỳ : TOURANE
Bắc-kỳ : HAIPHONG, HANOI.
Cao-mên : PNOM-PENH, BATTAMBANG.
Quảng-châu-loan : FORT-BAYARD.

TẠI VÂN-NAM : MÔNG-TỬ, VÂN-NAM-PHỦ.

TẠI XIÊM-LA : BANGKOK.

TẠI ẤN THUỘC-ĐỊA : SINGAPORE.

TẠI TRUNG-HOA : BẮC-KINH, THƯỢNG-HẢI, THIÊN-TÂN, QUẢNG-ĐÔNG, HƯƠNGCẢNG, HANKÉOU.

TẠI PHI-CHÂU : DJIBOUTI.

TẠI TÂN-THẾ-GIỚI : NOUMÉA.

TẠI TAHITI QUẦN-ĐẢO : PAPEETE.

ETABLISSEMENTS FRANÇAIS DE L'INDE : PONDICHÉRY.

3048

Hiện viết tắt để gửi điện-tín : INDOCHINE.

VỚI 20 QUAN, QUÝ-KHÁCH CÓ THỂ KIẾM ĐƯỢC

500.000 quan

Muốn được tỉ5, thì mua

Một cái vé PANAMA có rút số

Lúc mua phải nộp ngay 20 quan và trong 11 tháng mỗi tháng đóng 20 quan theo như các điều khoản nói trong luật (Như vậy mỗi ngày chỉ độ ra mấy su, có tính làm nên gì-ìu cũng được).

Nộp tiền lần đầu được ngay cái số vé, chỉ mình mình có quyền xổ-hỏi, mà lần rút số nào cũng được dự, như thế đã đông hồi tiêu rồi vậy, nếu vé của mình trúng số được lĩnh ngay-lập tức. Mỗi cái vé PANAMA thì nào cũng trúng một lần, giá tiền lời từ 500.000 nhỏ đến một 4.000 quan, không có cũng được hoàn lại 400 quan.

Thực là một cách đặt lãi chắc nhất và lợi nhất

Có đến 200 triệu quan được trúng số

Bản hết những số được trúng sẽ gửi cho người dự cuộc không lấy tiền, về mỗi kỳ số rút trong bốn kỳ hàng năm

Ngày 15 FÉVRIER, 15 MAI, 15 AOUT và 15 NOVEMBRE

Muốn dự các cuộc rút số, thì gửi 20 quan đến nhà

BANQUE DE CRÉDIT COLONIAL, Rue Papère, MARSEILLE (France)

3048 b
